11/2026

ESIOPETUKSEN LUKUVUOSISUUNNITELMAT 2026-2027

Esiopetusta annetaan Tuusulan kunnassa kunnallisissa päiväkodeissa ja yksityisissä päiväkodeissa. Osa kunnallisesta esiopetuksesta tapahtuu fyysisesti koulujen yhteydessä. Lukuvuonna 2026–2027 Tuusulassa on esiopetuksen piirissä 408 lasta (08/2026). Kunnallisessa esiopetuksessa (päiväkodit ja koulun esiopetusryhmät) on 362 lasta ja yksityisen varhaiskasvatuksen esiopetuksessa on 46 lasta.

Esiopetusta järjestetään Perusopetusasetuksen § 3 mukaisesti. Tuusulassa lukuvuonna 2026–2027 esiopetusta annetaan 732 tuntia noudattaen pääosin koulujen työ- ja loma-aikoja. Esiopetusta ohjaa Tuusulan esiopetussuunnitelma, joka päivitettiin kevään 2026 aikana ja astui voimaan 1.8.2026 alkaen. Esiopetussuunnitelma pohjautuu valtakunnalliseen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja nivoutuu Tuusulan varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Tuusulan perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Paikallinen opetussuunnitelma on laadittu sekä suomenkieliselle että ruotsinkieliselle esiopetukselle yhteiseksi. Kukin esiopetusyksikkö on laatinut toimintansa pohjaksi esiopetuksen lukuvuosisuunnitelman. Tähän koosteeseen on koottu esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmiin kirjatut keskeisimmät nostot suhteessa tavoitteisiin ja kehittämisen kohteisiin kunnallisissa ja yksityisissä esiopetusyksiköissä.

Den svenskspråkiga förskoleundervisningen ordnas i Tusby träsk svenska skola. Språkstigen på svenska börjar inom småbarnspedagogiken i Tuusulanjärvi daghem och fortsätter under samma tak i Tusby träsk svenska skola ända till årskurs sex. Vi vill att barnen lär sig att uppskatta tvåspråkighet och att använda svenska modigt i olika situationer.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan esiopetuksen erityisenä tavoitteena on edistää lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lasten sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014). Tuusulan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on asetettu yhteiset painopisteet vuosille 2025–2027; *Leikki, liikkuminen ja kaveritaidot. Yhdessä vahvistamme lasten hyvinvointia koko päivän aikana*. Nämä painopisteet ovat linjassa valtioneuvoston asetuksen tavoitteiden kanssa sekä kunnan nykyisen strategian, sivistyksen kehittämissuunnitelman sekä hyvinvointiohjelman kanssa.

11/2026

Leikki, liikkuminen ja kaveritaidot – yhdessä vahvistamme lasten hyvinvointia koko päivän aikana.

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmien perusteella **leikki** on Tuusulassa vahvasti vakiintunut pedagoginen toimintatapa, ja sen merkitys lasten oppimiselle, hyvinvoinnille sekä sosiaalisten taitojen kehittymiselle tunnistetaan kaikissa yksiköissä. Kehittämistyössä painopiste on leikin laadun, tavoitteellisuuden, havainnoinnin ja dokumentoinnin sekä yhdenvertaisen toteutumisen edelleen vahvistamisessa.

"Pedagogisesti suunniteltu leikki vahvistaa lasten oppimista, hyvinvointia ja osallisuuden kokemusta."

Liikkuminen näkyy esiopetuksessa vahvana ja luonnollisena osana päivittäistä toimintaa. Esiopetusryhmät hyödyntävät monipuolisesti pihoja, lähiluontoa, metsiä ja muita oppimisympäristöjä, ja liikkuminen kytkeytyy sekä leikkiin että eri oppimisen alueisiin. Perusopetuslain velvoite liikunnallisen elämäntavan edistämisestä toteutuu suunnitelmissa pääosin hyvin. Liikkumista tuetaan arjen kaikissa tilanteissa, ja lapsia kannustetaan aktiivisuuteen, ulkoiluun, liikunnallisiin leikkeihin sekä terveellisten elämäntapojen omaksumiseen. Jatkossa painopistettä voidaan suunnata liikkuvan elämäntavan tavoitteiden näkyvämpään sanoittamiseen, liikunnan vaikuttavuuden arviointiin sekä liikkumisen systemaattiseen hyödyntämiseen kaikessa oppimisessa.

"Liikkuminen on luonteva osa päivittäistä toimintaa, oppimista, leikkiä ja siirtymätilanteita."

Esiopetuksessa **kaveri- ja vuorovaikutustaitoja** vahvistetaan osana päivittäistä toimintaa, erityisesti leikin, pienryhmätoiminnan ja yhteisten oppimistilanteiden kautta. Lapsia ohjataan toimimaan yhdessä, huomioimaan toisia, ratkaisemaan ristiriitoja rakentavasti (Miniverso) sekä harjoittelemaan tunnetaitoja ja empatiaa. Toiminnan vahvuutena on yhteisöllisyyden ja osallisuuden tukeminen, mutta jatkossa kaveritaitojen tavoitteiden, arvioinnin ja kiusaamisen ennaltaehkäisevien toimintatapojen näkyvyyttä voidaan edelleen vahvistaa.

"Leikissä harjoitellaan vuoron odottamista, neuvottelua, yhteistyötä ja yhteisten sääntöjen noudattamista."

Tuusulan esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmissa lasten hyvinvointia vahvistetaan kokopäiväpedagogiikan periaatteella. Hyvinvointi rakentuu turvallisista ihmissuhteista, leikistä, liikkumisesta, levosta, osallisuudesta sekä myönteisestä vuorovaikutuksesta kaikissa päivän tilanteissa. Esiopetus, täydentävä varhaiskasvatus ja yhteistyö huoltajien kanssa muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jossa lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia tuetaan johdonmukaisesti koko päivän ajan.

"Alla barn ska få uppleva glädjen av att lyckas och få positiva upplevelser av lärandet."

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki tarkoittaa ratkaisuja, joita lapsi tarvitsee oppimisessa ja opetukseen osallistumisessa. Kaikissa esiopetusryhmissä tulee toteuttaa oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä osana esiopetuksen perustoimintaa.

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki näkyy lukuvuosisuunnitelmissa pedagogisina arjen ratkaisuina, kuten pienryhmätoimintana, eriyttämisenä, selkeinä rakenteina sekä lasten yksilöllisten tarpeiden huomioimisena. Tavoitteena on mahdollistaa jokaisen lapsen oppiminen, osallisuus ja onnistumisen kokemukset esiopetuksen arjessa.

"Hyödynnämme toiminnassa kuvia, tukiviittomia, selkeitä rakenteita ja ennakoitavaa päivärytmiä, jotta jokainen lapsi voi osallistua toimintaan yhdenvertaisesti."

11/2026

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen järjestämisen tarkoituksena on varhaisessa vaiheessa ja ennaltaehkäisevästi vastata lasten moninaisiin tarpeisiin ryhmässä. Ryhmässä toteutettavat tukimuodot mahdollistavat myös vertaisoppimisen, osallisuuden ja osallistumisen esiopetuksen toimintaan.

Kokonaisuutena ryhmäkohtaiset tukimuodot näyttäytyvät lukuvuosisuunnitelmissa melko hyvin. Yleinen tukiopetus näkyy osana päivittäistä pedagogista toimintaa. Opetuskielen tukiopetusta tapahtuu lasten kielellisten taitojen tavoitteellisena tukemisena osana päivittäistä pedagogista toimintaa. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä näkyy ennen kaikkea inklusiivisena toimintatapana, jossa tukea tuodaan lapsen omaan ryhmään eikä lapsi siirry tuen vuoksi pois yhteisestä toiminnasta. Tänä lukuvuonna panostetaan tuen vaikuttavuuden arviointiin.

"Opetuskielen tukiopetuksella vahvistamme lasten suomen kielen taitoa ja valmiuksia osallistua esiopetuksen toimintaan. Tukea annetaan osana arjen vuorovaikutusta, leikkiä, pienryhmätoimintaa ja ohjattuja oppimistilanteita."

Sivistyksen kehittämissuunnitelma

Osaaminen ja hyvinvointi

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen koulutussuunnittelu nojaa varhaiskasvatuksen arviointitiedosta nostettuihin painopistealueisiin, kehittämissuunnitelmaan sekä kentältä nousseisiin tarpeisiin (muun muassa Pulssi-kysely). Osaamista vahvistaa moniammatillinen yhteistyö arjessa ja hyvä ammatillinen vuorovaikutus ja sen vahvistaminen.

Talous ja resurssit

Lukuvuosisuunnitelmissa resurssien vaikuttava ja kestävä kohdentaminen näkyy erityisesti pienryhmätoimintana, joustavina pedagogisina ratkaisuina, moniammatillisena yhteistyönä sekä erityisopetuksen ja muun tuen tarkoituksenmukaisena hyödyntämisenä. Resursseja suunnataan ennakoivasti lasten oppimisen, osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseen osana päivittäistä toimintaa.

Rakenteet ja toimintakulttuuri

Lukuvuosisuunnitelmien perusteella esiopetuksen toimintakulttuuria leimaavat lasten osallisuus, leikin arvostaminen ja turvallinen ja kannustava vuorovaikutus. Yhteisöohjautuvuuden äärelle pysähdytään vuonna 2027 koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön kanssa.

"Tavoitteena on luoda hyväksyvä, turvallinen ja kannustava ilmapiiri, jossa jokainen lapsi ja aikuinen kokee kuuluvansa ryhmään ja tulee kuulluksi."

Esiopetuksen toimintaa ja lukuvuosisuunnitelmia arvioidaan lukuvuoden aikana. Keväällä 2027 toimintaa arvioidaan kokonaisuutena suhteessa lukuvuodelle asetettuihin tavoitteisiin.